

Pedel Willem van Beelen in de togakamer, zonder zenuwen. „Behalve vorig jaar. Toen kwam er in de Kloksteeg een auto op ons af.”

FOTO HIELCO KUIJPERS

Koning Willem-Alexander zorgt voor kleine verandering op traditionele dies universiteit

Geen telegram, maar een brief

Janneke Dijke
j.dijke@hdcmmedia.nl

Leiden • De dies natalis, de verjaardag van de Leidse universiteit, is een dag vol tradities en protocollen. Dat betekent niet dat er nooit iets verandert. De 439ste dies, die op zaterdag 8 februari valt maar op vrijdag 7 februari gevierd wordt, gaat de boeken in als de eerste onder koning Willem-Alexander. Hij feliciteert zijn alma mater niet per telegram op de dag zelf, zoals zijn moeder altijd deed, maar per brief. Rector magnificus Carel Stolk leerde hem aan het eind van de diesceremonie voor. Een brief of een telegram, zo klein zijn de wijzigingen in het programma. Om de dag perfect te laten verlopen begint de organisatie

door Marianne Wanders en Rosalien van der Poel al vroeg in het jaar. „Het begint meestal al in het voorjaar, vlak na de vorige dies, met het bedenken wie we voor de diesceremonie vragen en wie de universiteit een eredoctoraat kan verlenen”, vertelt Wanders, secretaris van het college van promoties. Dit jaar spreekt archeologieprofessor Corinne Hofman de oratie uit en zijn er eredoctoraten voor reumatoloog Josef Smolen en chemisch bioloog Herbert Waldmann. Een aantal dagen voor de dies wordt het menens. Een verhuishagen brengt allerlei attributen naar de Pieterskerk, zoals de stoel en de standaard voor de staf van de pedel en een mooie oude kloostertafel waarop de bullen en de kappa's voor de eredoctoraten klaarliggen. Verschillende katheders gaan mee. Alle mensen die een rol hebben op het podium komen oefenen, vertelt Van der Poel,

chef kabinet. De eredoctoraten niet, zij krijgen een stand-in. „Daarvoor neem ik altijd een paar verschillende jasjes mee”, vertelt Wanders. „De kappa, de sjaal voor de eredoctor, heeft twee haakjes waarmee je hem aan de kraag vastmaakt. Zeker bij dames weet je niet altijd van tevoren wat iemand draagt, en het bevestigen van de kappa moet zonder gestuntel gebeuren.” Van der Poel verdeelt de kerk in vakken, zodat elke genodigde op de juiste plek komt te zitten. Op de dag zelf krielt het in de anders zo rustige togakamer in het Academiegebouw van de hoogleraren. Wanders controleert niet elke toga - dat zou ondoenlijk zijn - maar ontdekt ze toevallig een erg kreukelig exemplaar, dan gaat die even mee naar haar kamer. „Even met de plantenspuit erover en de kreukels verdwijnen.” De Leidse toga is een sobere, van zwarte wol met fluwelen kraag

en manchetten. Hoogleraren met banden in andere steden dragen soms een ander exemplaar met knopen of kleuren, of een ander hoofddeksel dan de Leidse baret. Ook de kleurrijke kappa's trekken de aandacht. Dit jaar lopen er van de ruim 500 zo'n 180 mee in het cortège, de stoet van hoogleraren die achter de pedel aan naar de Pieterskerk wandelt. Wanders: „Het valt me dit jaar op dat er veel jonge hoogleraren meelopen.” Logisch dat zij erbij willen zijn, vindt Van der Poel. „Het is een gebeurtenis die de hele universitaire gemeenschap met elkaar verbindt.” Steeds vaker lopen er hoogleraren in het cortège mee die geen Nederlands verstaan. „Wij geven hen in het Academiegebouw al een headset, die ze in hun zak mee kunnen nemen en in de Pieterskerk op kunnen zetten”, vertelt Wanders. Voor hen wordt er simultaan vertaald.

Bron: Leidsch Dagblad, 05-02-2014